

*Handläggare:
Anders Löfström*

Landstingsstyrelsen

Reviderad budgetprocess för Stockholms läns landsting

Ärendet

Förslag till reviderad budgetprocess för Stockholms läns landsting.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att fastställa budgetprocess för Stockholms läns landsting i enlighet med här framlagt förslag.

Landstingsstyrelsen beslutar under förutsättning av fullmäktiges ovan nämnda beslut

att uppdra åt landstingsdirektören att vidta de åtgärder som föranleds av fullmäktiges beslut.

Bakgrund

Landstingsstyrelsen beslutade den 24 april 2007, § 104/07 Behandling av budgetdirektiv 2008 i landstingsfullmäktige, att senast vid december månads fullmäktigemöte återkomma med förslag till reviderad budgetprocess.

Förvaltningens synpunkter

Sammanfattning av förslag till reviderad budgetprocess

Stockholms läns landstings budgetprocess består i huvudsak av fyra steg. I det första steget formuleras budgetdirektiv för nästkommande år och de två påföljande planåren. Direktiven beslutas i maj månad av landstingsstyrelsen och anmäls i landstingsfullmäktige i juni. I steg två beslutar (senast i september) respektive nämnd och styrelse om budgetunderlag på grundval av budgetdirektiven. I steg två ligger också avtalsarbetet mellan

vårdens beställar- och producentorganisation. Landstingsfullmäktige tar i steg tre beslut om budget för nästkommande år och planer för de därpå följande två åren.

Landstingsstyrelsen ska före oktober månads utgång föreslå skattesatsen för den landstingsskatt som ingår i den preliminära inkomstskatten under det följande året. Landstingsfullmäktiges beslut om budget tas i november. Investeringsbudgeten är slutlig i och med fullmäktiges beslut. I steg fyra justerar förvaltningarna och bolagen sina budgetunderlag i linje med fullmäktiges beslut samt färdigställer sina slutliga budgetar. Nämnder och styrelser beslutar senast i januari om slutlig budget. Den slutliga budgeten anmäls till landstingsfullmäktige i mars nästkommande år.

De principiella förändringar av Stockholms läns landstings budgetprocess som föreslås redovisas nedan.

Steg	Nuvarande	Förändring	Huvudmotiv
Steg 1.	Landstingsdirektören framlägger förslag till budgetdirektiv	Landstingsdirektören lägger fram ett underlag för budgetdirektiven.	Politiken erhåller beslutsunderlag med flera alternativa förslag och känslighetsanalyser.
Steg 1.	Beslut om budgetdirektiv: LS – april LF – maj	Beslut om budgetdirektiv: LS – maj LF – juni (anmälan)	Senareläggningen möjliggör beaktande av regeringens vårproposition samt uppdaterad skatteintäktsprognos.
Steg 3.	Landstingsdirektören framlägger förslag till budget	Landstingsdirektören lägger fram ett underlag för budget.	Politiken erhåller beslutsunderlag med flera alternativa förslag och känslighetsanalyser.

Förslag, samt motiv till revideringar

Följande tre förslag till revideringar av nuvarande (LS 0301-0020) budgetprocess föreslås;

Landstingsdirektören lägger i början av april fram ett underlag för budgetdirektiv som väl belyser konsekvenser avseende olika handlingsalternativ vad gäller finansiering av landstingets verksamheter.

Beslut om budgetdirektiv fattas av landstingsstyrelsen i maj året innan bud-

getåret. Budgetdirektiven anmäls i landstingfullmäktige i juni året innan budgetåret. Genom att senarelägga landstingsstyrelsens beslut om budgetdirektiv med en månad kan t ex regeringens vårproposition och uppdaterade skatteintäktsprognoser inarbetas i budgetdirektiven.

Landstingsdirektören lägger i mitten av oktober fram ett underlag för beslut om budget. Underlaget utgörs bland annat av en kvalitetssäkrad sammanställning av lokalt upprättade förslag till budgetunderlag samt aktuella ekonomiska och andra förutsättningar som känslighetsanalyser avseende olika alternativa beslut.

Beskrivning av reviderad budgetprocess för Stockholms läns landsting

Budgetprocessen bygger på principen att det är den politiska ledningen som lägger fram förslag till budgetdirektiv och budgetbeslut medan tjänstemannaorganisationen lägger fram beslutsunderlag.

Den reviderade budgetprocessen för Stockholms läns landsting är alltså en process i fyra steg innebärande att;

- Processen ger goda förutsättningar för en tydlig och stark ekonomistyrning samt utrymme för central analys och bedömning
- Övergripande förutsättningar slås fast på våren (bl.a. bidrag, resultatkrav, större uppdrag) vilket ger förvaltningarna/bolagen framförhållning i sitt budgetarbete. Novemberbeslut medför beslut på grundval av senaste tillgänglig information
- Förvaltningarna/bolagen kommer att kunna grunda sina budgetar på delårsbokslutet nu när detta är tidigarelagt

Nedan följer en beskrivning av de fyra stegen i budgetprocessen.

Steg 1 Budgetdirektiv

Budgetarbetet ska baseras på de förutsättningar och krav som den *politiska ledningen* formulerar i beslut om budgetdirektiv. Underlag för budgetdirektiv utarbetas av tjänstemannaorganisationen. Underlaget ska innefatta historisk och statistisk data samt känslighetsanalyser avseende olika alternativa beslut. Underlaget läggs fram senast i april året innan budgetåret.

Direktiven avser samtliga verksamheter och utgår från den av fullmäktige året innan antagna budgeten, föregående års bokslut samt månadsbokslut från innevarande år. I budgetdirektiven inarbetas regeringens vårpropo-

sition samt uppdaterade skatteintäktsprognoser. Eftersom denna information framläggs sent under april kommer beslut och anmälan avseende budgetdirektiv att ske vid följande tidpunkter:

- Landstingsstyrelsen beslutar om budgetdirektiv senast maj året innan budgetåret,
- Ärendet anmäls sedan i landstingsfullmäktige senast juni året innan budgetåret.

Direktiven innehåller i huvudsak följande punkter.

- Uppföljningsbara gemensamma koncernövergripande mål
- Ekonomiska planeringsförutsättningar
- Investeringsriktlinjer
- Särskilda frågor som ska beaktas

De ekonomiska planeringsförutsättningarna, som ska harmoniera med respektive verksamhetsuppdrag, bygger på planeringen för andra året i den flerårsplanering som skett i samband med att innevarande års budget antogs. Justeringar kommer dock att behöva göras i direktiven med anledning av information utifrån bokslutet, regeringens vårproposition, uppdaterade skatteintäktsprognoser mm. För beställare och vissa andra verksamheter anges vilket landstingsbidrag de har att utgå från medan det för producenterna handlar om resultat/avkastningskrav. Tidsperspektivet är tre år; ett budgetår samt två planår.

I investeringsriktlinjerna uttrycks till exempel de prioriteringar som ska beaktas och inom vilken volym investeringarna ska hållas.

Landstingsstyrelsens förvaltning lämnar tekniska anvisningar, inklusive detaljerad tidplan för förvaltningarnas och bolagens arbete med budgetunderlagen. Detta sker i samband med att landstingsstyrelsen beslutar om budgetdirektiven i maj.

Steg 2 Budgetunderlag

Med budgetdirektiven som bas utarbetar landstingskoncernens olika verksamheter sina respektive budgetförslag (budgetunderlag). En väsentlig del i detta är att beställansvariga genomför förhandlingar med producenterna om i första hand nästkommande års verksamhet och därmed förknippad ekonomi. Det är viktigt att dessa förhandlingar inleds i ett tidigt skede av budgetprocessen.

Förhandlingarna mellan beställare och utförare ska drivas så att alla för

budgetarbetet avgörande frågor är avklarade. Budgetunderlagen inlämnas i slutet av september. Exakt datum framgår av budgetdirektiven. Vad som avtalsmässigt får återstå efter avtalsdiskussionerna är, förutom det formella undertecknandet, endast smärre frågor.

Senast i slutet av september skall således samtliga förvaltningar och bolag, överlämna sina respektive budgetförslag till landstingsstyrelsen. De skall då vara behandlade av respektive nämnd/styrelse.

Den information som tas in från förvaltningar och bolag är bland annat följande;

- Mål och budget som korresponderar med landstingsstyrelsens beslut om budgetdirektiv
- Resultat- och balansräkningar
- Riskanalyser
- Verksamhetstal
- Investeringsplaner

Steg 3 Budget SLL

Inkomna budgetförslag sammanställs av tjänstemannaorganisationen och utgör ett viktigt underlag för det beslut om budget som den politiska ledningen ska fatta. I arbetet med att ta fram beslutsunderlaget ingår att kvalitetsgranska och stämma av inkomna budgetunderlag mot de ursprungligen givna direktiven men också att tillfoga aktuella ekonomiska och andra förutsättningar som känslighetsanalyser avseende olika alternativa beslut. Ett inslag i detta arbete är de budgetdagar som genomförs med större förvaltningar och bolag. Landstingsdirektörens underlag för den politiska ledningens arbete med budgeten läggs fram senast i mitten av oktober året innan budgetåret.

Landstingsstyrelsen lägger fram förslag till budget i slutet av oktober alternativt början av november. Landstingsstyrelsen ska före oktober månads utgång föreslå skattesatsen för den landstingsskatt som ingår i den preliminära inkomstskatten under det följande året. Fullmäktige behandlar budgeten i slutet av november.

Steg 4 Budget förvaltning/bolag

När fullmäktiges budgetbeslut är fattat är den årliga budgetprocessen i allt väsentligt avslutad. Vad som därefter ska ske före årsskiftet är att avtalsförhandlingarna formellt avslutas samt att respektive verksamhet, till följd av fullmäktigebeslutet, slutligt lägger fast budgeten. Respektive förvaltning/bolag ska senast i januari överlämna sina respektive slutliga budgetar

till landstingsstyrelsen. De skall då vara behandlade av respektive nämnd/styrelse.

Eventuella tekniska justeringar i den slutliga budgeten beslutas av landstingsstyrelsen i februari. Den slutliga budgeten anmäls till landstingsfullmäktige i mars.

Personalorganisationernas medverkan i budgetprocessen

De principiella formerna för personalorganisationernas medverkan i budgetprocessen förändras inte till följd av nu förslagen budgetprocess.

Budgetprocessens fyra steg samt dess huvudaktiviteter/beslutstidpunkter redovisas nedan.

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar
1. Budgetdirektiv															
LSF tar fram beslutsunderlag															
Politisk beredning och beslut i LS															
Direktiv anmäls i LF															
2. Budgetunderlag															
Förhandlingar beställare/producent															
Budgetering förvaltningar/bolag															
Beslut om budgetunderlag förv./bol.															
3. Budget SLL															
LSF tar fram beslutsunderlag															
Politisk beredning och beslut i LS															
LF beslutar om budget															
4. Budget förvaltningar/bolag															
Budgetering slutlig förvaltningar/bolag															
Beslut om slutlig budget nämnd/styrelse															
LS beslutar om slutlig budget															
Slutlig budget anmäls i LF															

Mona Boström